

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ Безпека життєдіяльності _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

Р. Б. Папірник 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці в галузі _____

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукова програма «Теплогазопостачання, вентиляція і кондиціонування» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь магістр _____

форма навчання денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник Чередниченко Людмила Антонівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці в галузі – це дисципліна, яка вивчає систему заходів, спрямованих на створення безпечних умов праці на робочому місці для збереження життя, здоров'я й працездатності людини.

Цей курс розглядає питання забезпечення безпеки праці при виготовленні будівельних конструкцій, виробів і матеріалів. Аналіз причин травматизму дає можливість прийняття інженерних рішень по забезпеченню безпечних та нешкідливих умов праці при виготовленні будівельних конструкцій, виробів і матеріалів.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч.:	30		30	
лекції	22		22	
лабораторні роботи				
практичні заняття	8		8	
Самостійна робота, у т.ч.:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	10		10	
підготовка до контрольних заходів	16		16	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	4		4	
підготовка до екзамену	30	1	30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про закономірності виникнення небезпек і швидкостей на виробництві в галузі, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформувані необхідні в майбутній діяльності уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту робітників, розвинути творче мислення з вирішення проблеми покращення охорони праці в галузі.

Завдання дисципліни: вивчення питань законодавства України з охорони праці в галузі будівництва, прав і обов'язків робітників; виявлення причин, які приводять до нещасного випадку в умовах виробництва, створення засобів, що забезпечують безпеку праці; основні вимоги техніки безпеки при виконанні різних технологічних процесів і експлуатації машин та обладнання на будівельному майданчику; основні питання пожежної профілактики і засобів гасіння пожеж в будівництві.

Пререквізити дисципліни вивчення дисциплін «Основи охорони праці», «Технологія будівельного виробництва», «Пожежна безпека виробництва», «Пожежна профілактика».

Постреквізити дисципліни кваліфікаційна робота магістра, «Спецкурс зі зведення будівель і споруд».

Компетентності.

Засвоївши програму навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» магістри мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог охорони праці та володіти такими основними професійними компетенціями з охорони праці, відповідно до освітньо-наукової програми «Теплогазопостачання, вентиляція і кондиціонування» СВО ПДАБА – 192 мн - 2018:

ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 13, ЗК 18, ЗК 19

ПК 1, ПК 2, ПК 3, ПК 7, ПК 12, ПК 13

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні причини нещасних випадків при різноманітних видах робіт; основні шкідливі та небезпечні фактори, які впливають на людину при виконанні різних видів робіт; засоби загальної безпеки та індивідуального захисту при виконанні робіт.

вміти: оцінювати небезпечність виконуючих робіт; розпізнати джерела небезпечності; визначити вплив шкідливих та небезпечних факторів на робітників; розробити засоби

захисту від шкідливих і небезпечних факторів та використовувати їх для своєї практичної діяльності.

Методи навчання. Виконавчий, репродуктивний (відтворюючий), продуктивно-практичний.

Форми навчання. Індивідуальні, групові, колективні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р.
Змістовий модуль 1. Безпека праці за видами робіт.					
1. Основні визначення курсу, мета, задачі.	2	2			-
2. Безпека праці при земляних роботах.	6	2			4
3. Безпека праці при вантажно-розвантажувальних роботах.	10	2	2		6
4. Безпека праці при укладанні трубопроводів.	4	2			2
5. Безпека праці при зварювальних роботах.	12	4	2		6
6. Безпека праці при монтажних роботах.	4	2			2
7. Безпека праці при роботі в колодязях.	6	2	2		2
8. Безпека праці при організації будівельного майданчика.	10	4			6
9. Безпека праці при ізоляційних роботах.	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 1	60	22	8		30
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	90	22	8		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Основні визначення курсу. Мета, задачі. Аналіз травматизму в будівництві. Поняття ризику. Мета, задачі охорони праці.	2
2	Безпека праці при земляних роботах. Аналіз травматизму при земляних роботах. Основні причини, нещасних випадків при земляних роботах. Шкідливі та небезпечні фактори при земляних роботах. Заходи безпеки при земляних роботах.	2
3	Безпека праці при вантажно-розвантажувальних роботах. Аналіз травматизму при вантажно-розвантажувальних роботах. Основні причини нещасних випадків при вантажно-розвантажувальних роботах. Шкідливі та небезпечні фактори. Заходи безпеки.	2
4	Безпека праці при укладанні трубопроводів. Аналіз і причини травматизму при укладанні труб. Шкідливі і небезпечні фактори та заходи безпеки при укладанні труб.	2
5,6	Безпека праці при зварювальних роботах. Аналіз травматизму при зварювальних роботах. Шкідливі та небезпечні фактори при зварювальних роботах. Заходи	4

	загальної та пожежної безпеки при зварювальних роботах.	
7	Безпека праці при монтажних роботах. Аналіз умов праці монтажників. Причини нещасних випадків при монтажних роботах (Монтаж повітроводів, газоводів, тепловодів). Джерела шкідливих та небезпечних факторів, їх вплив на людину. Заходи захисту при монтажних роботах.	2
8	Безпека праці при роботі в колодязях. Аналіз умов праці. Причини травматизму, шкідливі і небезпечні фактори при роботі в колодязях. Заходи безпеки.	2
9,10	Безпека праці при організації будівельного майданчика. Вимоги до шляхів на майданчику. Конструкція огорожень, освітлення майданчику. Санітарно-побутове забезпечення. Пожежна безпека на майданчику.	4
11	Безпека праці при ізоляційних роботах. Причини і аналіз травматизму при ізоляційних роботах. Шкідливі і небезпечні фактори. Заходи безпеки при ізоляційних роботах.	2
Усього:		22

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Розрахунок штучного освітлення Природне та штучне освітлення. Призначення освітлення. Методика розрахунку	2
2	Розрахунок захисного заземлення. Призначення заземлення. Принцип роботи. Послідовність розрахунку	2
3	Розрахунок захисного заземлення. Призначення заземлення. Принцип роботи. Послідовність розрахунку	2
4	Визначення освітлення будівельного майданчика.	2
Усього:		8

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
	Не передбачено навчальним планом.	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	10
2	підготовка до контрольних заходів	16
3	виконання курсового проекту або роботи	-
4	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: безпека при монтажі та експлуатації котлів, причини нещасних випадків, небезпечні та шкідливі чинники при експлуатації котлів, засоби безпеки.	4
5	підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- усне опитування;
- письмове опитування;
- екзамен.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

– з окремих змістових модулів

Підсумкова оцінка визначається як сума балів за:

- присутність (відвідування) студентом лекцій;
- підготовку та активну участь у виконанні практичної роботи;
- відповіді на запитання контрольної роботи (тестів).

Відвідування лекцій

Присутність студента на лекції оцінюється в 0,54 бали. Максимальна кількість балів за один кред. – 6.

Відвідування та виконання практичної роботи

Максимальна кількість балів за відвідування та виконання однієї практичної роботи

– 6.

0 бал.– відсутній на заняттях.

1 бал.– присутній, але не законспектував роботу.

2 бал. – присутній, законспектував, але відмовився відповідати.

3 бал. – присутній, законспектував, відповів на 3 запитання – путано; та на 1 питання – «відмінно»; а на 2 – 0

4 бал. – присутній, законспектував, відповів на 1 запитання – «відмінно», на 2 запитання – путано.

5 бал. – присутній, законспектував, відповів на 2 запитання – «відмінно», на 1 запитання – путано.

6 бал. - присутній, законспектував, відповів на 3 запитання – «відмінно»

Всього: 24

Контрольна робота (тести)

До складу контрольної роботи (тестів) включено 5 запитань, на які студент зобов'язаний дати у письмовій формі відповіді, максимальна кількість балів при вичерпній відповіді на одне запитання – 14.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання устанавлюється:

70 бал. – на всі запитання теста.

56 бал. – на 4 із 5 запитань.

42 бал. – на 3 із 5 запитань

28 бал. – на 2 із 5 запитань.

14 бал. – на 1 із 5 запитань.

0 бал. – нічого не відповів

Максимальна кількість 70 балів.

Максимальна кількість балів за змістовий модуль

№ п/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	6
2.	Відвідування та участь в виконанні практичної роботи	24
3.	Відповідь на запитання контрольної роботи	70
	В с ь о г о	100

Порядок зарахування пропущених занять: студент самостійно опрацьовує конспект пропущеної лекції, відповідає на контрольні питання викладачеві у відведений для консультацій час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України «Про охорону праці». Законодавство України про охорону праці. Збірник нормативних документів. 1 том. Київ, 1995.
2. Закон України про обов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання, що привело до втрати працездатності. Київ, 2000.
3. Положення про Національну раду з питань безпечної життєдіяльності населення. ДНАОП 0.00-4.05-93.
4. Типове положення про службу охорони праці. ДНАОП 0.00-4.21-93.
5. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. ДНАОП 0.00-4.09-93.
6. Типове положення про роботу уповноважених трудових колективів. ДНАОП 0.00-4.11-93.
7. Галузеві нормативно-правові акти з питань управління охороною праці у галузі.
8. ДБН В.2.5.28-2006. Естественное и искусственное освещение. Нормы проектирования.
9. Державні стандарти України (ДСТУ) з питань охорони праці.
10. Типове положення про навчання з питань охорони праці ДНАОП 0.00-4.12-99.
11. Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах. \ДНАОП 0.00-4.03-98.
12. Пожежна безпека. Нормативні акти та інші документи. Т. 1, 2, 3, 4.
13. ГОСТ 12.1.004-91. ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования.
14. Беликов А.С., Рабич Е.В., Шлыков Н.Ю. Основы охраны труда: Учебник, Дн-ск, 2006-459с.
15. Беликов А.С., Болібрux Б.В., Шаломов В.А. та ін. /Основы охорони праці: підручник ISBN 978-966-323-193-8/2-е вид. –Дніпро: ПП «Кулик В.В.», 2019.- 452с.
16. Беликов А.С., Пилипенко О.В., Довгаль В.М., Болібрux Б.В. та інші / Пожежна безпека // Під загальною ред. д.т.н., проф., Беликова А.С. Підручник для студентів ВНЗ

технічного та фахівців з охорони праці, пожежної безпеки. ISBN 978-966-934-203-4. Дніпро: Видавництво Журфонд, 2019 – 508с.

Допоміжна

1. М. Трахтенберг, М.М. Коршун, О.В. Чебанова. Гігієна праці та виробнича санітарія. К., 1997.
2. Инструкция по технике безопасности при работе с видео-дисплейным терминалом-К., 2005.
3. «Основы охорони праці» М.П. Купчин, М.Н. Гандзюк. Київ, 2000р.
4. Методичні вказівки до практичної роботи «Розрахунок штучного освітлення» з курсу «Охорона праці в будівництві» для студентів всіх спеціальностей. Укладачі: А.С. Беліков, О.В.Рабіч, - Дніпропетровськ: ПДАБА.- 2006.- 28с.
5. Методичні вказівки з розрахунку захисного заземлення, занулення електроустановок і грозозахисту будинків і споруд для студентів усіх спеціальностей/Укл.: В.В.Сафонов, В.І.Фоменко, І.Л.Бойко.- Дніпропетровськ: ПДАБА, 1995.- 32с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

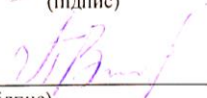
1. <http://www.dnopr.kiev.ua> – Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду «Держгірпромнагляду».
2. <http://www.mns.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
3. <http://www.social.org.ua> – Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
4. <http://base.safework.ru/iloenc> – Енциклопедія по охоране и безопасности труда МОТ.
5. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
6. <http://www.oxpaha.ru> – Охрана. Интернет-газета о безопасности.
7. <http://www.kodeks-luks.ru> – Нормативные документы в области охраны труда.

Розробник

_____ (підпис)

(Л. А. Чередниченко)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

(В. О. Петренко)

Силабус затверджено на засіданні кафедри Безпеки життєдіяльності
Протокол № 5 від « 30 » 09 20 19 року